

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-826/17-H

Název	Mateřská škola Kamarád, Hradec Králové, Veverkova 1495
Sídlo	Veverkova 1495, 500 02 Hradec Králové
E-mail	skolka.kamarad.hk@gmail.com
IČ	71 000 755
Identifikátor	668 000 503
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Marie Pražáková, DiS.
Žřizovatel	statutární město Hradec Králové
Místa inspekční činnosti	Veverkova 1495, 500 02 Hradec Králové Hrubínova 1529, 500 02 Hradec Králové
Termín inspekční činnosti	5. – 8. prosinec 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Kamarád, Hradec Králové, Veverkova 1495 (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:15–16:00 hodin) a školní jídelny. Škola je sedmitřídní, předškolní vzdělávání probíhá na dvou nepříliš vzdálených pracovištích. V hlavní budově (Veverkova 1495) sídlí ředitelství školy a zřízeny jsou zde čtyři třídy, odloučené pracoviště (Hrubínova 1529) je trojtřídní. Školní jídelna poskytuje stravování dětem a zaměstnancům školy v obou budovách.

Kapacita školy (184 míst) je z dlouhodobého hlediska naplněna. V době inspekční činnosti školu navštěvovalo 182 dětí, které byly ve třídách rozděleny přibližně podle stejného věku. V souladu s výjimkou zřizovatele z nejvyššího počtu dětí byly v hlavní budově třídy naplněny do počtu 25 a na odloučeném pracovišti do 28 dětí. Z celkového počtu bylo 66 dětí v posledním roce před vstupem do základní školy (13 z nich s odkladem povinné školní docházky, jedno individuálně vzdělávané), dvě se speciálními vzdělávacími potřebami a 10 dětí mladších tří let.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy stojí v čele právního subjektu osmým rokem a v tomto období se jí podařilo uskutečnit řadu koncepčních záměrů ke zkvalitnění vzdělávání. Jejich prioritou byla zejména inovace materiálních podmínek, zvyšování úrovně vzdělávání, posílení kolegiálních vztahů a příznivého klimatu ve škole. K realizaci těchto cílů přispěla úzká spolupráce se zřizovatelem i aktivní spoluúčast pedagogického sboru. Ředitelka školy vymezila práva a povinnosti jednotlivých zaměstnanců, část řídicích kompetencí delegovala na svou zástupkyni. Během inspekční činnosti upřesnila rozsah jejích pravomocí a míru přímé pedagogické činnosti jí stanovila na 25 hodin týdně. Vzájemná informovanost vedoucích pracovníků je postavena na pravidelném osobním kontaktu. Funkční jsou rovněž další běžně využívané formy komunikace, a to jak mezi zaměstnanci školy, tak i směrem k zákonným zástupcům dětí. Setkávání vyučujících probíhá obvykle v rámci jednání pedagogické rady, která se schází společně za celou školu i operativně na jednotlivých pracovištích. Obsahem schůzek jsou nejen organizační záležitosti, ale i přenos nových poznatků ze seminářů, hodnocení dílčích výsledků i pedagogická diskuse směřující ke zkvalitnění vzdělávání. Ředitelka školy a její zástupkyně využívají kontrolní mechanismy monitorující běžný chod školy i vzdělávací proces. Dostatek potřebných informací rovněž získávají pomocí dalších interních i externích hodnotících nástrojů. Přesto bylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, že v určitých dnech ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 byl v některých třídách překročen nejvyšší počet dětí povolený výjimkou zřizovatele školy a příslušnými právními předpisy.

Vzdělávací proces zabezpečuje 14 pedagogických pracovníků (včetně ředitelky školy) s dlouholetými zkušenostmi, kratší dobou praxe i začínajícími. V letošním školním roce učitelkám v průběhu vzdělávání napomáhá školní asistentka, kterou škola zaměstnala na 0,50 pracovního úvazku z finančních prostředků Evropské unie. Ředitelka školy věnuje pozornost dvěma začínajícím učitelkám, společně se zkušenými kolegyněmi jim poskytuje odbornou i metodickou pomoc. V rámci posílení týmové spolupráce vyučujících a zvýšení úrovně vzdělávání zavedla vzájemné hospitace, které přispívají ke sdílení zkušeností učitelek. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v souladu s potřebami školy i zájmy vyučujících, rovněž v této oblasti se ředitelce školy daří využívat finanční zdroje z projektů Evropské unie. Postupně též doplňuje odbornou knihovnu kvalitní literaturou, kterou učitelky využívají k samostudiu i přípravě vzdělávacích činností.

Rozvržení přímé pedagogické činnosti umožňovalo každodenní souběžné působení vyučujících s výjimkou tříd, ve kterých působily vedoucí pracovnice. Celodenní provoz ve třídě ředitelky školy byl zajištěn ve čtyřech dnech v týdnu, pátý den pouze polodenně. Nepříznivým zjištěním bylo časté spojování dětí ve třídách (v době odpoledního odpočinku a následných činností, nezřídka celý den), jehož příčinou bylo nejen méně vhodné rozvržení přímé pedagogické činnosti, ale i nepřítomnost vyučujících. Vedení školy takto v průběhu školního roku zajišťovalo běžný provoz obou pracovišť, avšak s nižším ohledem na mikroklima jednotlivých tříd a zásady stanovené v RVP PV. Během inspekční činnosti přijala ředitelka školy částečná opatření a zajistila do třídy, ve které působí, učitelku s kratším pracovním úvazkem.

Škola má pro vzdělávání vytvořeny velmi dobré materiální podmínky. Postupně se jí daří v součinnosti se zřizovatelem modernizovat obě budovy i jejich vybavení. Podíl na obnově hraček a učebních pomůcek mají i místní firmy, které přispívají finančními dary. Všechny třídy jsou esteticky upravené a poskytují dětem širokou škálu vhodných podnětů pro různorodé aktivity i pro uplatnění jejich zájmů. Děti mají k dispozici snadno přístupnou nabídku hraček, učebních pomůcek i výtvarného materiálu, výjimkou jsou v některých třídách dětské knihy a encyklopedie. Třídy jsou vybaveny novějším funkčním nábytkem, ne vždy jsou však dětské stoly a židle ergonomicky přizpůsobeny jejich potřebám. K rozvoji informační gramotnosti dětí slouží na každém pracovišti interaktivní tabule. Škola zaměřila svůj ŠVP na podporu environmentální výchovy i přírodovědné gramotnosti. Daří se jí v tomto duchu za finanční podpory zřizovatele upravovat obě školní zahrady. Děti mají k dispozici řadu herních prvků, přírodních zákoutí i dostatečný prostor pro rozmanité pohybové a relaxační aktivity.

Záměry, které si škola stanovila v oblasti podpory zdraví, jsou zřejmé nejen v pohybovém rozvoji dětí, ale promítají se též do kvality stravování a zajištění bezpečnosti. Škola začleňuje preventivní aktivity do některých vzdělávacích témat a při vhodných příležitostech děti přiměřenou formou seznamuje s možným nebezpečím. Je v této oblasti úspěšná, neboť četnost úrazů dětí je nízká. Ředitelka školy věnuje pozornost rovněž prevenci sociálně patologických jevů, nepodceňuje komunikaci se zákonnými zástupci při řešení občasných problémů. Efektivně spolupracuje s příslušnými odborníky a zprostředkovává jejich pomoc rodičům.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaný ŠVP nabízí dětem pestrrou vzdělávací nabídku, která je doplněna školou v přírodě a řadou sportovních aktivit přispívajících k celkovému rozvoji pohybových dovedností dětí. Škola ji obohacuje o další vzdělávací projekty s hudebním a výtvarným zaměřením. Rozvoj čtenářské gramotnosti dětí podporuje zapojením do celorepublikového projektu „Celé Česko čte dětem“. Vzdělávací obsah tvoří integrované bloky, které škola rozpracovává do dílčích tematických celků. Plánování a vyhodnocování vzdělávací nabídky probíhá na obou pracovištích podle stejných pravidel, částečně se však odlišuje jeho kvalita. Nabídka činností je méně systematicky provázána se vzdělávacími cíli jednotlivých oblastí či výstupy vzdělávání, jen ojediněle zohledňuje rozdílné vzdělávací potřeby jednotlivců.

Během sledované výuky učitelky na obou pracovištích poskytovaly dětem dostatečnou podporu při začlenění do ranních a odpoledních spontánních aktivit. Jejich provázání s individuálně zacílenými činnostmi bylo zpravidla organizačně a pedagogicky dobře zvládnuté. Vzdělávací nabídka byla většinou velmi pestrá a široká, měla pozitivní vliv na rozvoj dětské tvořivosti, fantazie a postřehu. Při práci s didaktickými pomůckami

a výtvarným materiálem učitelky cíleně rozvíjely záměrnou pozornost dětí, stimulovaly jejich koordinaci a vedly je k samostatnosti při plnění dílčích úkolů. Řízené činnosti zpravidla probíhaly v samostatném bloku. Pro seznámení dětí se vzdělávacími cíli vyučující využívaly motivačně účinné podněty, činnosti byly převážně založeny na aktivní účasti dítěte. Poskytovaly dětem dostatečný prostor pro rozvoj poznávacích schopností, jemné i hrubé motoriky a prosociálních dovedností. Učitelky převážně preferovaly prožitkové a sociální učení, zařazováním pohybových a relaxačních prvků podporovaly celkovou obratnost dětí i radost z pohybu. Méně však byly v průběhu vzdělávání zohledněny individuální potřeby, věk i schopnosti dětí, neboť činnosti nebyly dostatečně diferencovány. Hodnocení ze strany pedagogů podávalo dětem pozitivní zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům. Pouze ojediněle je vedlo k sebereflexi či vzájemnému hodnocení. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami bylo přizpůsobeno jejich schopnostem. Při hrách a programově řízených činnostech učitelky rozvíjely jejich myšlení a řečové dovednosti, navozovaly situace, které je vedly ke spolupráci.

Škola rozvíjí polytechnické dovednosti dětí, zvyšuje jejich zručnost prostřednictvím kvalitních stavebnic, technicky zaměřených koutků, obohacuje vzdělávání aktivitami zaměřenými na zkoumání a manipulaci s předměty. Mimořádnou pozornost věnují obě pracoviště environmentálnímu vzdělávání. Nejstarší děti se seznamují s přírodou prostřednictvím jednoduchých experimentů, které vyhledávají společně s vyučujícími v knihách a encyklopediích. Učí se třídit odpad, využívají ho při pracovních činnostech a zhotovují z něj dětské výrobky. K rozvoji přírodovědné gramotnosti vyučující využívají obě školní zahrady, v hlavní budově se děti v průběhu roku starají o křepelky a zlaté bažanty. Škola je též zapojena do celostátního environmentálního programu „Mrkvička“.

Děti byly průběžně podněcovány k respektování pravidel soužití a dodržování zdvořilostních návyků, ve všech třídách převládalo pozitivní přijetí. Stolování probíhalo v klidné atmosféře, příbory používaly převážně nejstarší děti. Nabídka nápojů byla dětem k dispozici po celý den, během inspekční činnosti však byly děti důsledně vedeny k jejímu využívání jen v některých třídách. Rozdílná byla rovněž zjištění v oblasti diferenciaci odpoledního odpočinku, neboť zájmové a relaxační aktivity zohledňující nižší potřebu spánku byly organizovány především pro nejstarší děti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí byly na obou pracovištích na očekávané úrovni. Jejich znalosti a dovednosti ve většině případů odpovídaly dané věkové skupině. Dle svých individuálních možností děti vyjadřovaly vlastní zážitky, popisovaly situace, vedly rozhovory, nejstarší děti chápaly slovní vtip a humor. Bezprostředně komunikovaly s dospělými i mezi sebou. Spontánně reprodukovaly básně i písně. Ve vyjadřování se čteně vyskytovala chybná výslovnost hlásek. Při vzdělávacích činnostech si děti vybavovaly dříve získané poznatky, starší z nich byly schopny logicky uvažovat, řešit problémy, nalézat vlastní řešení. Přiměřeně svému věku chápaly základní číselné a matematické pojmy. Poznávaly číslice a některá písmena, část se uměla podepsat. Většina dětí zvládala jednoduchou obsluhu a pracovní úkony, základní pohybové dovednosti. Část nejstarších dětí neměla zafixován správný úchop kreslicího materiálu. Sociální dovednosti a společenské návyky dětí byly na dobré úrovni. Chovaly se k sobě kamarádsky, v případě potřeby se uměly domluvit na společném řešení a vzájemně si pomoci. Děti napříč věkovými skupinami byly citlivé ve vztahu k přírodě, k živým bytostem.

Škola v pravidelných intervalech sleduje a zaznamenává individuální pokroky dětí při jejich vzdělávání. Vedení záznamů o jejich posunech je však méně systematické, nelze z nich vysledovat úroveň dosahovaných klíčových kompetencí a časový sled jednotlivých pokroků. Každé dítě má zavedené portfolio, do kterého je zařazována diagnostická kresba lidské postavy. Součástí je i složka výtvarných prací dětí a pracovní listy vypovídající o dosažené úrovni znalostí či dovedností v dané oblasti vzdělávání. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami škola sestavila plán jejich rozvoje v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Nepříliš dobré výsledky dětí v oblasti výslovnosti škola řeší ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem, jehož zástupce každoročně provádí depistáž a doporučuje v součinnosti s vyučujícími rodičům dětí se závažnějšími vadami řeči návštěvu odborného pracoviště. Vyučující zařazují do vzdělávací nabídky skupinové logopedické chvílky.

Prezentace výsledků vzdělávání je na vysoké úrovni vně i uvnitř školy. Obě budovy zdobí fotodokumentace z realizovaných projektů. Rodiče mají možnost sledovat výkony svých dětí prostřednictvím nástěnek a vystavených pracovních listů. Pravidelně jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni školním časopisem. Široké veřejnosti děti prezentují své dovednosti na kulturních vystoupeních. Škola se pravidelně účastní různých výtvarných či sportovních soutěží. Rovněž v této oblasti získává další finanční možnosti, např. od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje na uspořádání Atletické olympiády. Četná spolupráce školy s partnery vede ke zvyšování úrovně výchovně vzdělávací činnosti. Cíleně rozvíjí kontakty s místními i mimohradeckými organizacemi a institucemi zabývajícími se ekologií, globálními rozvojovými tématy, vědou, pomoci handicapovaným spoluobčanům, apod.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola zaměřila svůj vzdělávací program směrem k environmentální výchově, jeho naplňování podpořila zacílením vzdělávací nabídky, jejím rozšířením do dalších oblastí a dílčích projektů.
- Řadou změn škola prošla v materiální oblasti. Podařilo se jí v souladu se ŠVP uskutečnit výrazné úpravy na školních zahradách a přizpůsobit též svým záměrům prostředí tříd.
- Zapojením do projektových aktivit škola získala finanční prostředky, které přispěly ke zkvalitnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i materiálních podmínek.
- Zvýšila se úroveň řízení školy, což se příznivě projevilo zejména v oblasti plánování a realizace vytčených cílů, vedení týmu spolupracovníků a kvality vzdělávací nabídky.

Silné stránky

- Pestré formy spolupráce a zapojení školy do rozličných projektů, které spolu s vlastní vzdělávací nabídkou napomáhají k naplňování záměrů vzdělávacího programu.
- Efektivní formy sdílení pedagogických zkušeností (např. vzájemné hospitace) příznivě ovlivňující pedagogickou diskusi a týmovou spolupráci.
- Realizace záměrů ŠVP v oblasti environmentální a polytechnické výchovy, které přispívají k dobrým výsledkům vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neucelený kontrolní systém a méně důsledné využití informací zjištěných hodnoticími mechanismy.

- Narušování kontinuity vzdělávání a mikroklimatu jednotlivých tříd na obou pracovištích nepříznivým spojováním.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat efektivně kontrolní mechanismy, prohloubit vzájemnou zpětnou vazbu vedoucích pracovníků školy.
- Zkvalitnit organizaci vzdělávání maximálním omezením spojování dětí ve třídách.
- Zlepšit personální podmínky zajištěním učitelky k souběžnému působení ve všech třídách a přijetím dalšího pracovníka k dětem mladším tří let.
- Zaměřit se na efektivitu záznamu pedagogické diagnostiky a dokumentování dosahování klíčových kompetencí dětí ve všech třídách.
- Diferencovat nabídku činností na základě individuálních výsledků vzdělávání, podporovat děti ve využívání nabídky nápojů a používání příborů.
- Zvyšovat úroveň řečových dovedností dětí, proškolit vyučující v této oblasti, využívat různorodých technik a prostředků k rozvoji grafomotoriky dětí.
- Přizpůsobit stoly a židle antropometrickým potřebám dětí, zajistit ve všech třídách jejich snadný přístup ke knihám a encyklopediím.
- Respektovat ve všech třídách individuální potřebu spánku a odpočinku dětí.
- Vést děti důsledně k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy vydaná statutárním městem Hradec Králové s účinností od 1. října 2009
2. Výpis správního řízení o provedení změn v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KUKHK – 27714/SM/2017-2, s platností od 1. září 2017
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2014
4. Jmenování zástupkyně ředitelky školy s účinností od 1. února 2010
5. Náplň práce zástupkyně ředitelky školy ze dne 1. října 2010 a 11. prosince 2017
6. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídě (na dobu neurčitou) ze dne 29. června 2016
7. Školní matrika – školní rok 2017/2018
8. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2017/2018
9. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy a portfolia dětí) – školní rok 2017/2018
10. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2017/2018
11. Třídní knihy – školní rok 2016/2017 a 2017/2018
12. Přehled docházky – školní rok 2016/2017 a 2017/2018
13. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Spolu s kamarády poznáváme život a objevujeme svět“ platný od 1. září 2011
14. Školní řád platný od 1. září 2017
15. Organizační řád s účinností od 1. září 2016
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí – školní rok 2017/2018 (včetně knih úrazů vedených ve školním roce 2017/2018)
17. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2017/2018

19. Rozvrh přímé pedagogické činnosti – školní rok 2017/2018
20. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2016/2017 a 2017/2018
21. Hodnoticí dokumentace školy – školní rok 2016/2017
22. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní rok 2016/2017 a 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

Mgr. Radomíra Bartošová v. r.

Ing. Lenka Koutníková, školní inspektorka

Ing. Lenka Koutníková v. r.

Bc. Věra Jiráňková, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Jiráňková v. r.

Bc. Stanislava Krčková, kontrolní pracovnice

Bc. Stanislava Krčková v. r.

V Hradci Králové 29. prosince 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Marie Pražáková, DiS., ředitelka školy

Bc. Marie Pražáková, DiS. v. r.

V Hradci Králové 5. ledna 2018